

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 232
Tarih : 31.07.2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Harçlar Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Edib BERK

Diyarbakır Milletvekili

E. MY

T.C. MİLLÎ
KAYITLILAR VE KURULUŞLAR BAKANLIĞI
31 Temmuz 2015
Numarası:

T B M M
GENEL EVRAK
31 Temmuz 2015
No: 12492

GENEL GEREKÇE

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 13. maddesi şöyle der:

- “1. Herkesin bir devletin toprakları üzerinde serbestçe dolaşma ve oturma hakkı vardır.*
- 2. Herkes, kendi ülkesi de dahil olmak üzere, herhangi bir ülkeden ayrılmak ve ülkesine yeniden dönmek hakkına sahiptir.”*

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi bu maddesiyle insanların sadece yasal olarak serbestçe dolaşmasına atıfta bulunmaz aynı zamanda seyahat özgürlüğünün bir hak olarak tanımlayıp sosyo-ekonomik sınıfı ne olursa olsun herkesin bu hakkı kullanabilmesi gerektiğini de işaret eder. Uluslararası sınırları açmak, geçişe dair araçları ve mekanizmaları geliştirmek tek başına seyahat özgürlüğü hakkını tanımak anlamına gelmemektedir. Aynı zamanda bu hakkın ülkenin tüm vatandaşları tarafından ayırım yapılmadan kullanılabilirliğini sağlamak Devletin görevidir. Hak; yasalarda yer aldığı zaman değil, tüm vatandaşlarca kullanılabilirliği sağlanabildiği zaman gerçekten tanınmış olur. Maalesef Dünya'daki en pahalı pasaport Türkiye'dedir ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde tanımlanan seyahat özgürlüğü hakkı, pratikte tüm vatandaşlara tanınmamıştır

Türkiye'de devlet, kendisinin vermek zorunda olduğu bu "kimlik belgesi" için vatandaşlarından fahiş harçlar istemekte ve ayrıca "yurt dışına çıkış harcı" gibi uygulamalarla seyahat özgürlüğünü iyice kısıtlamaktadır. Yurttaşları arasında "yeşil pasaport" gibi farklı pasaport uygulamalarıyla ayrımcılık yaratan Türkiye, dünyada birçok ülkenin çocuk ve gençlere uyguladığı pasaport indirimlerini de uygulamamaktadır.

Bir yandan hükümet çeşitli ülkeler ile vizelerin kaldırılması ile övünürken, diğer yandan 4-10 yıllık pasaport ücreti olarak yaklaşık 200 dolar istemektedir. Dünya ortalamasının 60 dolar olması ise Türkiye'de ki ücretlerin fahişliğini ortaya çıkarmaktadır. Bu duruma ek olarak her sene pasaport ücretlerine otomatik zam gelmektedir.

Yüksek pasaport, yurt dışı çıkış ve vize harçları özellikle Türkiye'de seyahat özgürlüğü hakkını sınırlandıran ve bu özgürlüğün kullanımını zorlaştıran temel engellerdir. Seyahat özgürlüğü hakkının Türkiye'de tüm vatandaşların kullanabileceği bir hak olabilmesi için ilgili ücretlerin düzenlenmesine gerek vardır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - hane geliri olarak günlük ihtiyaçlarını zorlukla ikame eden vatandaşlarımızın, seyahat hakkının engellenmemesi için harçlardan muaf olması amaçlanmıştır.

MADDE 2 – Seyahat özgürlüğü hakkının kısıtlanmadan tüm vatandaşlarca kullanılabilmesi ve devletin gereği olarak vatandaşa verilmesi zorunlu olan "kimlik belgesi" statüsündeki pasaportların, harçlarının makul ücretlere çekilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 3 –Kanunun Resmi Gazetede yayımlanması ile yürürlüğe girmesi kabul edilmiştir.

MADDE 4 - Kanun hükümlerinin Bakanlar Kurulu tarafından yürütülmesi kabul edilmiştir.

HARÇLAR KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 - 492 sayılı "Harçlar Kanunu" madde 86'nın sonuna aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Yeşil Kart sahipleri ve taşınmaz mülkü olmayıp hane geliri yoksulluk sınırının altında olan hane bireyleri pasaport harcından muaftır."

MADDE 2 - 492 sayılı "Harçlar Kanunu" 6 sayılı tarifede yer alan pasaport, vize, ikamet tezkeresi, Dışişleri Bakanlığı tasdik harçları ve yabancılara verilecek çalışma izin belgesi harçlarının uygulanan miktarları, kanunla getirilen miktarların %90'ı kadar hesaplanarak; 6 aya kadar olanlar 21,40 TL, 1 yıl için olanlar 30,52 TL, 2 yıl için olanlar 51,44 TL, 3 yıl için olanlar 73,48 TL, 3 yıldan fazla olanlar 104,10 TL olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.